

[?Zngzur dhlizi: Qafqazda slhn aar v ya dyn](#)

ikinci Qaraba mharibisindn sonra regionda slhn vziyytini kvrkldirn mvzu Zngzur dhlizinin yaradlmasdr. Hans ki, 9-cu v sonuncu bndd izah edil bilr. Bu bnd sasnda regionda btn iqtisadi v nqliyyat laqlri blokdan xarlmaldr.

AranNews – Hal-hazrda Ermnistan v Azrbaycann atks rejimini qbul etmsindn iki il keçir. Bu atks Dalq Qaraban suverenliyi urunda Azrbaycanla Ermnistan arasnda 44 günlük mühariby son qoydu. Süzügedn müharib Ermnistann Sovet ttifaqnn süqutundan az sonra bu ülk il birinci müharibd ial etdiyi Azrbaycan razilrini geri qaytarmasna sbb oldu. Atks razlamas hmçinin Rusiyaya sülhmrmlar ad altnda bülgy 2000- yaxn hrbçi .gündrmk imkan verdi

Lakin ikinci Qaraba müharibisindn sonra regionun sülh raitini küvrk edn msl Zngzur dhlizinin yaradlmasdr ki, bunu 9-cu v sonuncu bndd izah etmk olar. Bu bnd sasnda regionda bütün iqtisadi v nqliyyat laqlri blokdan çxarlmaldr. Ermnistan Respublikas insanlarn, nqliyyat vasitlrinin v yüklrin hr iki istiqamtd manesiz hrktini tkil etmk mqsdil Azrbaycan Respublikasnn qrb rayonlar il Naxçvan Muxtar Respublikas arasnda nqliyyat laqlrinin thlüksizliyin tminat verir. Nqliyyat laqlrinin monitorinqin is Rusiyan Federal Thlüksizlik Xidmtinin srhd qüvvlr cavabdeh olacaq. Lakin son aylarda hr iki trf bu bndi iki mühüm yolla yenidn müyynldirmy çalb. Bel ki, Azrbaycan dhlizi Sünik vilayti, Ermnistan is rvann hakimiyyti altnda kommunikasiya xtlrinin yaradlmas kimi qiymtldirir. Yazlmas müvzudan xaric olan hakimiyyt mslsindn lav, Zngzur dhlizinin yaradlmas region iqtisadiyyatnda transformasiyaya sbb olacaq v beynlxalq iqtisadiyyatda onun .çkisini artacaq

Qonularn reaksiyas

Bu arada Türkiy Baknn Zngzur dhlizi il bal rvan trfindn qti kild rdd ediln tlblrini dstkldiyini bir daha byan edir. Moskva da üz geosiyasi v iqtisadi maraqlarn srhdlrin açlmasnda gürür v strateji baxmdan rdoan v Putin ülkri arasnda grginlik sahlrini azaltmaq istyirlr. Lakin bu dhlizin Rusiya v Ermnistan trfindn birg idar olunmas rvan üçün alabatan sazi ola bilr. Bel ki, Lavrov Türkiyy sfrindn sonra rvana sfri zaman tklif olunan marrut üzr Ermnistann hakimiyytini açq kild dstklyib. Bu tklif dhliz vzin sad transmilli nqliyyat laqsi tklifin çevril bilr. Bu hadislr yaxndan izlyn digr aktor Ermnistann razi bütüvlüyünün dyidirilmsin qar çxan randr. rann thlüksizlik tkilatnn rhbri li amxani iyunun 7-d rvana sfri zaman iki ülk srhdinin thlük altna alnmayacana dair ran .üçün zmant alb

ran kommunikasiya sahsind narahat edn sas mslldn biri imal-Cnub dhlizind ciddi pozuntunun yaranmasdr ki, bu pozuntu Baknn hakimiyyti altnda Zngzur dhlizinin yaradlmas il üz çxacaq. 7200 kilometrlik imal-cnub oxu .Sankt-Peterburqla ran v Hindistan limanlarn birldirir Beynlxalq imal-Cnub Nqliyyat Dhlizi (INSTC) Rusiyan qrb srhdi boyunca be

dnizi (A dniz, Baltik, Azov, Qara v Xzr dnizlri) birldirn dniz v çay marrutlar .bksi vasitsil yaradlmdr

Türkiynin maraqlar

vvld Türkiy v Orta Asiyada bel bir ümid var idi ki, Ermnistann Sünik vilayti vasitsil Azrbaycann digr bölglri il laqsi ksiln Azrbaycan bölgsi olan Naxçvandan nqliyyat vasitlrinin hrkti Türkiynin rqind zif inkiaf etmi iqtisadiyyat canlandra v Mrkzi Asiya boyu turizmi genilndir .bilr

Bu dhliz Türkiy üçün o qdr önmlidir ki, rdoann açqlamasna gör, Ermnistan lideri il Ankarann Ermnistana embarqoya son qoymas mslsini müzakir etmk üçün hr hans görü ilk növbd Azrbaycann tlblrinin yerin yetirilmsin bal olacaq. O bildirib ki, dhlizlrn açlmas il Azrbaycan v Ermnistan arasnda problem hll olunacaq. Digr trfdn, Ermnistan Thlüksizlik urasn katibi Armen Qriqoryan Ermnistann yollarnd Azrbaycan v Türkiynin nqliyyat üçün açla bilcyini, lakin bunun Ermnistann nzarti .altnda v suverenliyini itirmdn hyata keç bilcyini açqlayb Türkiy rsmilrinin fikrinc, Zngzur dhlizi Türkiy il Mrkzi Asiya ölkrlri arasnda mal dövriyysinin yardan çoxunu özün clb ed bilr. Hazrda Türkiy il Orta Asiya ölkrlri arasnda orta illik dövriyy 110-120 min yük man tkil edir. Bu dhlizdn istifad etmkl Türkiy Gürcüstan v rann quru yollarndan istifad etmdn Azrbaycan v Mrkzi Asiyaya birbaa çx ld edck. Azrbaycan Gürcüstandan keçmkl Türkiyy birldirn Bak-Tbilisi-Qars dmir yolu il müqayisd yeni dhlizin daxilind yol txminn 340 kilometr qsalacaq. Bu dhliz dama msafsini qsaltdndan v dama xrlrini azaltdndan Azrbaycan v Türkiy arasnda ikitrfli ticart artacaq. Türkiy ümid edir ki, yük manlar Zngzurdan Ermnistana, ermni avtomobillri d rvandan stanbula ged bilr. Türkiy Orta Asiya il Çin srhdin qdr manesiz ticartdn faydalanmaa ümid edirlrs, ermnilr d Türkiydn keçmkl .Fransa v ya ngiltry eyni manesiz ticartdn faydalana bilr

Zngzur potensial

Kollektiv razlama ld olunarsa, Cnubi Qafqaz regionu Avrasiyann n mühüm nqliyyat dhlizlrindn birin çevrilmk imkanna malikdir. Çünki Ukraynadak müharib sbbindn Çin-Qazaxstan-Azrbaycan-Gürcüstan-Türkiy-Avropann daxil olduu Orta Dhlizin çiçklmnsi v dünyann üç n böyük iqtisadiyyatndan ikisi olan Çin v Avropa arasnda münasibtlrin getdikc yaxnlamas onlarn aralarndak ölkrlri öz nqliyyat-logistika imkanlarn tlbatdan vvl i salmaa sövq etmidir. slind, regionun geosiyasi v geoiqtisadi konfigurasiyas kskin kild dyimi v Orta Dhlizd Asiya il Avropa arasnda marrutlarn genilindirilmsi üçün yeni .imkanlar yaratmdr

AranNews – Hal-hazrda Ermnistan v Azrbaycann atks rejimini qbul etmsindn iki il keçir. Bu atks Dalq Qaraban suverenliyi urunda Azrbaycanla Ermnistan arasnda 44 günlük mühariby son qoydu. Sözügedn müharib Ermnistann Sovet ttifaqn süqutundan az sonra bu ölk il birinci müharibd ial etdiyi

hans görü ilk növbd Azrbaycann tiblirinin yerin yetirilmsin bal olacaq. O bildirib ki, dhlizlrin açlmas il Azrbaycan v Ermnistan arasnda problem hll olunacaq. Digr trfdn, Ermnistan Thlüksizlik urasn katibi Armen Qriqoryan Ermnistann yollarinn Azrbaycan v Türkiynin nqliyyat üçün açla bilcyini, lakin bunun Ermnistann nzarti .altnda v suverenliyini itirmdn hyata keç bilcyini açqlayb Türkiy rsmilrinin fikrinc, Zngzur dhlizi Türkiy il Mrkzi Asiya ölklri arasnda mal dövriyysinin yardan çoxunu özün clb ed bilr. Hazrda Türkiy il Orta Asiya ölklri arasnda orta illik dövriyy 110-120 min yük man tkil edir. Bu dhlizdn istifad etmkl Türkiy Gürcüstan v rann quru yollarndan istifad etmdn Azrbaycan v Mrkzi Asiyaya birbaa çx ld edck. Azrbaycan Gürcüstandan keçmkl Türkiyy birldirn Bak-Tbilisi-Qars dmir yolu il müqayisd yeni dhlizin daxilind yol txminn 340 kilometr qsalacaq. Bu dhliz dama msafsini qsaltdndan v dama xrclrini azaltdndan Azrbaycan v Türkiy arasnda ikitrfli ticart artacaq. Türkiy ümid edir ki, yük manlar Zngzurdan Ermnistana, ermni avtomobillri d rvandan stanbula ged bilr. Türkiy Orta Asiya il Çin srhdin qdr manesiz ticartdn faydalanmaa ümid edirlrs, ermnilr d Türkiydn keçmkl .Fransa v ya ngiltry eyni manesiz ticartdn faydalana bilr

Zngzur potensial

Kollektiv razlama ld olunarsa, Cnubi Qafqaz regionu Avrasiyann n mühüm nqliyyat dhlizlrindn birin çevrilmk imkanna malikdir. Çünki Ukraynadak müharib sbbindn Çin-Qazaxstan-Azrbaycan-Gürcüstan-Türkiy-Avropann daxil olduu Orta Dhlizin çiçklmnsi v dünyann üç n böyük iqtisadiyyatndan ikisi olan Çin v Avropa arasnda münasibtlrin getdikc yaxnlamas onlarn aralarndak ölklri öz nqliyyat-logistika imkanlarn tibatdan vvl i salmaa sövq etmidir. slind, regionun geosiyasi v geoiqtisadi konfigurasiyas kskin kild dyimi v Orta Dhlizd Asiya il Avropa arasnda marrutlarn genilindirilmsi üçün yeni imkanlar yaratmdr